

SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ SEKTÖR ANALİZİ

Kasım 2013

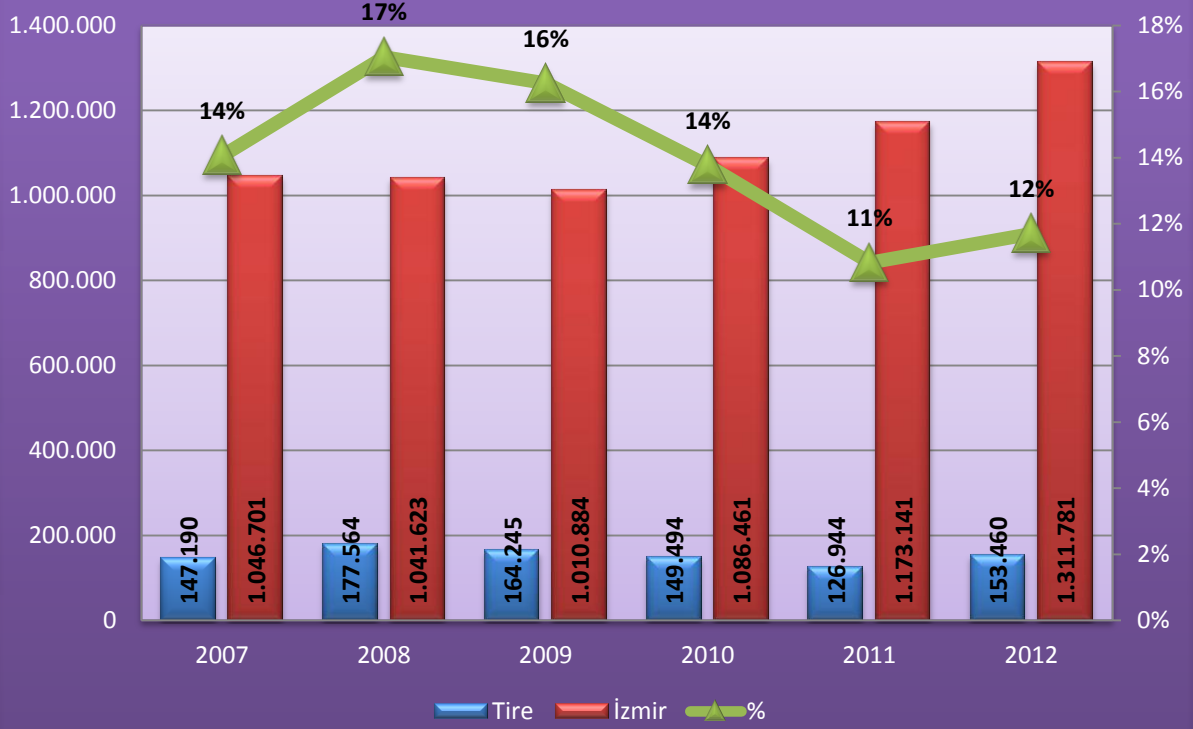
Tire’de ağırlıklı olarak büyükbaş hayvancılık olmak üzere küçükbaş hayvancılık, kümes hayvancılığı ve arıcılık yapılmaktadır.

Hayvancılığa verilen önemle çiftçilerin elinde bulunan yerli ırkların yöreye adapte olan kültür ırklarına dönüşümü sağlanmaktadır. İlçede ağırlıklı olarak süt sığırcılığı yapılmaktadır. Üretilen süt ilçede ve civar il ve ilçelerdeki mandıracılar ile büyük kapasiteli süt ve süt ürünleri üreticileri tarafından değerlendirilmektedir.

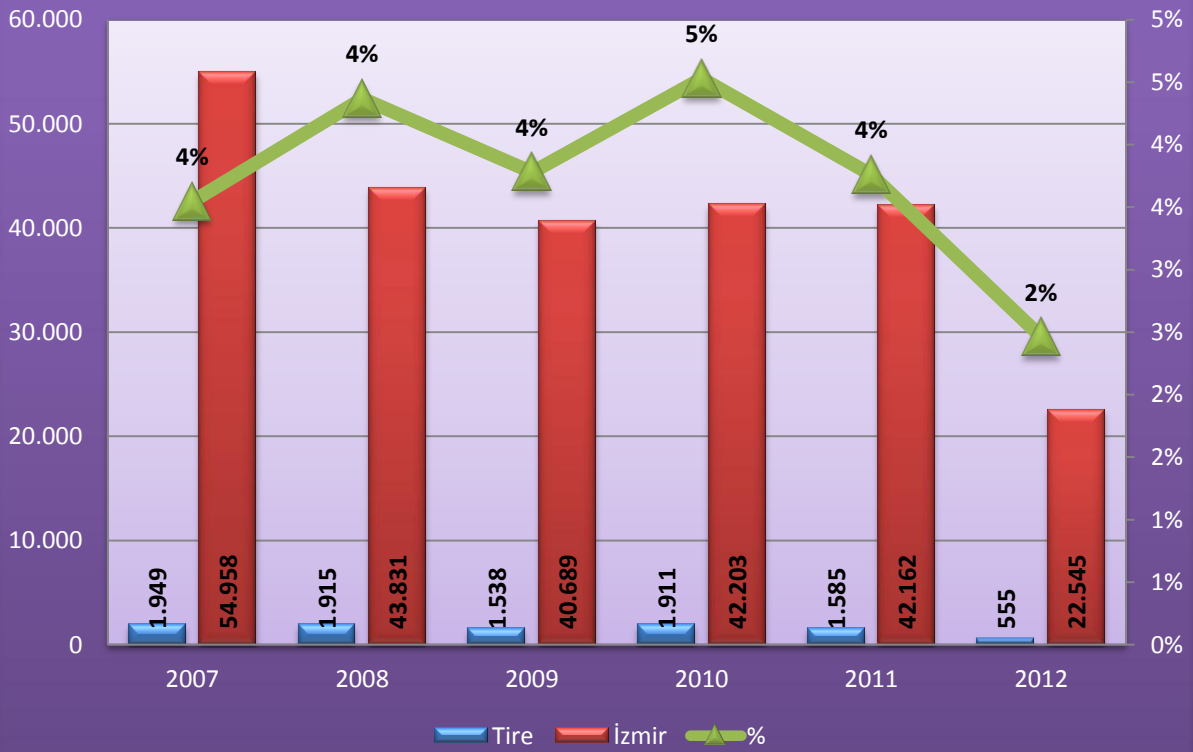
	Büyükbaş Hayvan Sayısı			Küçükbaş Hayvan Sayısı		
	Tire	İzmir	%	Tire	İzmir	%
2007	50.802	369.477	14%	25.005	614.805	4%
2008	58.142	368.591	16%	28.000	561.079	5%
2009	55.913	368.295	15%	23.450	519.545	5%
2010	54.800	398.526	14%	28.800	546.390	5%
2011	51.581	433.029	12%	28.120	580.421	5%
2012	55.203	473.878	12%	32.835	668.296	5%

	Büyükbaş Süt Üretimi-Ton			Küçükbaş Süt Üretimi-Ton		
	Tire	İzmir	%	Tire	İzmir	%
2007	147.190	1.046.701	14%	1.949	54.958	4%
2008	177.564	1.041.623	17%	1.915	43.831	4%
2009	164.245	1.010.884	16%	1.538	40.689	4%
2010	149.494	1.086.461	14%	1.911	42.203	5%
2011	126.944	1.173.141	11%	1.585	42.162	4%
2012	153.460	1.311.781	12%	555	22.545	2%

Tire-İzmir Büyükbaş Hayvan Süt Üretimi-Ton

Tire-İzmir Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi-Ton

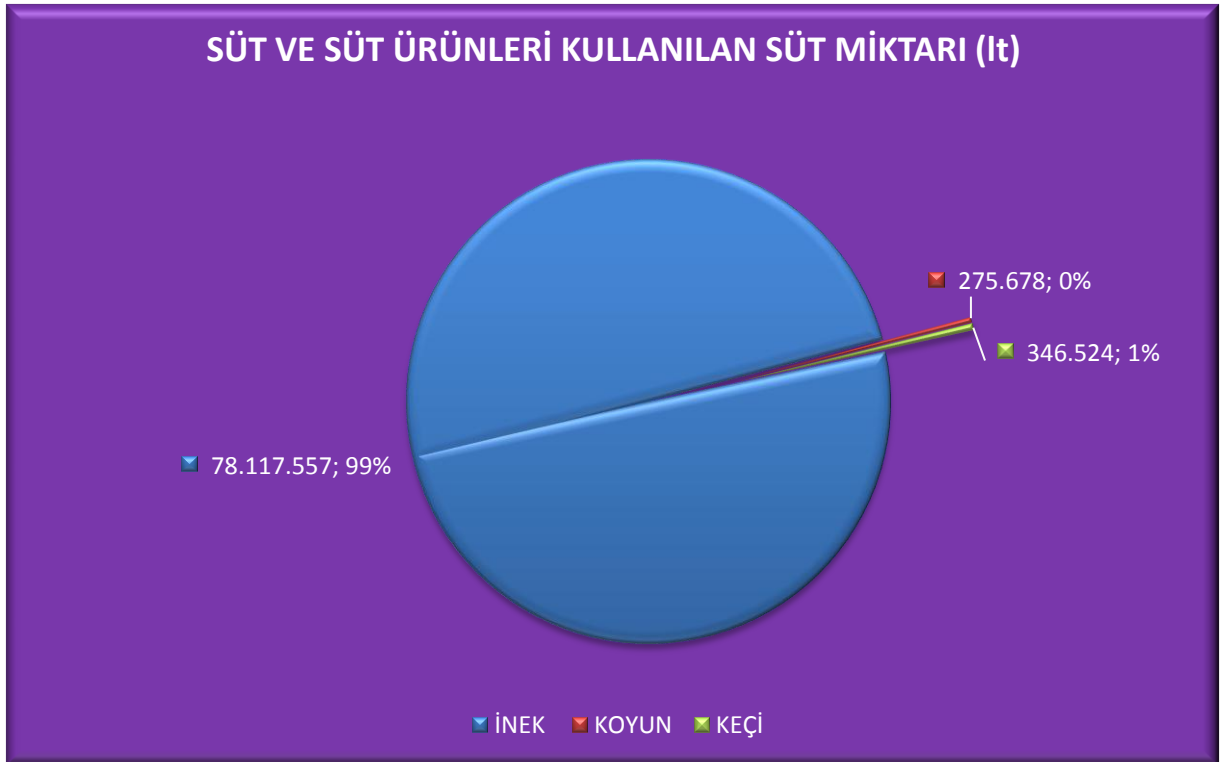
Hayvancılığın gün geçtikçe arttığı ilçemizde süt ve süt ürünleri üretimi konusunda da gelişmeler kaydedilmektedir. İlçede faaliyet gösteren firmalar Organize Sanayi Bölgesinin avantajlarından da faydalanarak gün geçtikçe gelişen teknolojik alt yapıya sahip kurumsallaşan firmalar haline gelmektedir.

Yapılan analiz çalışması sonucunda üretimin ağırlıklı kısmını oluşturan bu firmaların ilçede üretilen 154.000 ton sütün 81.000 tonluk kısmını kullandığı görülmektedir. Oransal olarak bakıldığında üretilen sütün %52'lik kısmı ilçe sınırları içerisinde ürüne dönüştürülmektedir. Kalan %48'lik kısmın büyük bir çoğunluğu büyük üreticiler tarafından hammadde olarak kullanılmaktadır.

2014 yılında ilçeye yatırım yapması beklenen Süttaş Firmasının katılmasıyla üretilen sütün büyük bir kısmının ilçe sınırları içerisinde kullanılacağı görülmektedir. Bunun da hayvancılık yapan işletmelerin sayısının artmasına neden olacağı tahmin edilmektedir.

Süt ve süt ürünleri üreticileri, Tire Organize Sanayi Bölgesindeki toplam kapalı alanının %8'lik kısmında faaliyet göstermektedir.

Süt ihtiyaçlarını tamamen bölgeden karşılayan firmalar ağırlıklı olarak büyükbaş hayvan sütünden üretim yapmaktadır.

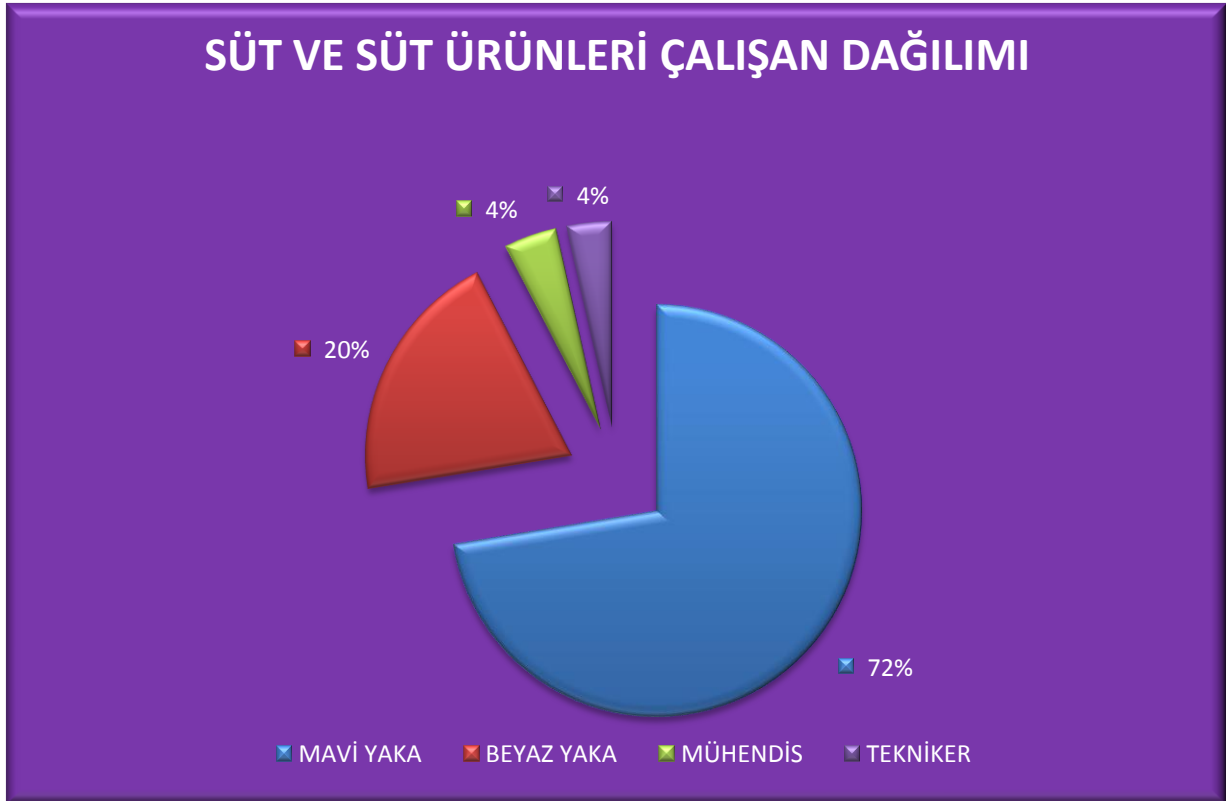

Üretilen ürünlerin dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

ÜRÜN	ALT ÜRÜN	ÜRETİM MİKTARI (kg)
PEYNİR	BEYAZ PEYNİR	3.053.709
	KAŞAR PEYNİRİ	1.154.932
	TULUM PEYNİR	1.306.095

	ERİTME PEYNİR	51.402
	LOR PEYNİRİ	940.340
	HELLİM PEYNİRİ	562.641
	ÇAMUR PEYNİRİ	54.641
	AKAVİ PEYNİRİ	154.000
	KÖY PEYNİRİ	100.000
	DİĞER	96.200
	TOPLAM	7.473.960
ÇÖKELEK		175.282
TEREYAĞI		250.000
KREMA		136.500
YOĞURT		6.150.000
AYRAN		3.525.000
PASTÖRİZE SÜT		12.200.000
PEYNİR ALTI SUYU		11.125.000

Süt ve süt ürünleri sektöründe çalışan profiline bakıldığında %72'lik kısmını mavi yaka personelin oluşturduğu, %20'lik kısmının da beyaz yaka personel olduğu görülmektedir.

Üretilen ürünler Ege ve Akdeniz bölgesinde satışa sunulmaktadır. Satışların %79'luk kısmı toptan satış şeklinde gerçekleşmektedir. %21'lik kısmı ise firmaların perakende satış mağazalarında satışa sunulmaktadır. Üretimin sadece %10'luk kısmı ihraç edilmektedir.

Firmalarla yapılan görüşmelerde aşağıdaki sektörel sorunlar üzerinde durulmuştur.

- KDV oranının yüksek olması,
- Sezonluk süt ihtiyacının değişken olması ve süt fiyatlarındaki ani iniş ve çıkışlar,
- Bölgesel olarak fiyatların farklı olmasından kaynaklanan haksız rekabet,
- Tağşiş edilen ürünler karşısındaki rekabet zorlukları,
- Eğitimli ve deneyimli personel eksikliği.

Ege Üniversitesi'nin yönetiminde tüm kilit karar alıcıların ve odamızın katkılarıyla; Süt ve Süt Ürünleri üretimindeki ihtiyaçların ve sorunların teşhis edilmesi ve giderilmesi amacıyla 1.si 2012 yılı Aralık Ayında gerçekleştirilen Tire Süt Sempozyumunun ikincisi bu yıl tekrarlanacaktır.

2012 Yılında Gerçekleştirilen Sempozyumun Sonuç Bildirgesi

13 Aralık 2012 tarihinde Ege Üniversitesi Tire Kutsan Meslek Yüksekokulu Konferans Salonu'nda yapılacağı bildirilen "Süt Sempozyumu-Tire"; yoğun katılım nedeniyle Tire Belediyesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

400 civarında katılımcının konuk olduğu Sempozyumda, konukların bir kısmının sempozyumun sonuna kadar sunumları ilgiyle ayakta izlemeleri konunun önemini ve kamuoyunun "Süt Sempozyumu-Tire"ye olan ilgisini anlatmaya yetecek manzaralar oluşturmuştur.

"Süt Sempozyumu-Tire" yoğun ilgi çekmiştir. Çünkü;

- Sempozyum Türkiye'nin "Sütteki Başkenti" olan İzmir'in, Küçük Menderes havzasında yer alan Tire ilçesinde yapılmıştır. Bizzat üreticinin ayağına gidilmiş, işin mutfağına girilmiştir.
- Sempozyumda sektör ile ilgili gerek Tire'nin gerekse İzmir'in bütün paydaşları bir araya getirilmiştir.
- Sempozyum hileli süt ürünlerinin Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından teşhir edildiği döneme denk gelmiş ve bu da tüketicinin ilgisini çekmiştir.
- Hipermarketler Yasası'nın yeniden ele alınacak olması ile ilgili haberlerin basında yer alması sempozyuma olan ilgiyi arttırmıştır.
- Sempozyumun düzenlendiği dönem çiğ süt maliyetlerinin tartışıldığı bir döneme denk gelmiştir.
- Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı'nın gıda işletmelerine onay işlemleri ile ilgili verdiği sürede sona yaklaşılması, özellikle süt işletmelerinin Sempozyuma yoğun katılımını sağlamıştır.
- Kusursuz bir organizasyonla gerçekleşen sempozyum; iki oturum, bir panel şeklinde gerçekleşmiş, sempozyumda süt sektörü ile ilgili her konu, alanlarında uzman kişiler tarafından masaya yatırılmıştır.

Süt sektörünün mevcut durumunun fotoğrafını çeken ve geleceğine ışık tutan "SÜT SEMPOZYUMU –TİRE-13 ARALIK 2012" sonuçlarına göre;

- Süt hayvancılığında; küçük aile işletmeleri yaşatılmalıdır. Bu işletmelerin yaşaması ise; kooperatifler ya da birlikler şeklinde örgütlenmeleriyle mümkündür. Durum böyle olmakla birlikte; ülkemiz "2012 Dünya Kooperatifçilik Yılı" boş harcamıştır.
- Çiğ süt de asıl sorun fiyatta değil, yüksek maliyettedir. Örneğin AB'de 73 kuruş olan çiğ süt ile yetiştirici 1 kilo 700 gram yem alırken, ülkemizdeki yetiştirici 83 kuruş ile ancak 950 gram yem alabilmektedir.
- Bakanlığın 2010 yılında başlattığı sıfır faizli krediler sonucunda Hayvancılık Sektörü'ne adım atanlar yüksek maliyetler nedeniyle işletmecilik faaliyetlerini sürdürememiş ve işletmeler kapanmaya başlamıştır. Kullandırılan 6,2 milyar TL. kredi sektöre çözüm yerine sorun getirmiş; inekler kesime gönderilmiş bu da; süt hayvancılığımız için yeni bir kriz alarmı durumuna gelmiştir. Bu nedenle; sektör desteklenirken; para dağıtma yöntemi yerine politika belirlenmesi ve kredilerin ulusal süt politikası aracı olarak uygulanması gerekmektedir.
- Süt sektöründe kayıt dışılığın önlenmesi, gıda güvenliğinin sağlanması, fiyat istikrarı, maliyetlerin düşürülmesi, üreticinin pazarlama sorununun giderilmesi, üretimde planlamanın yapılabilmesi ve köyden kente göçün önlenmesi için Türkiye'nin koşulları kooperatifleşmeyi önemli kılmaktadır. bu yapılanmanın teşvik edilmesine yönelik; sütünü örgütler kanalıyla pazarlayan üreticiye ve sütü soğuk zincir altında kontrollü bir şekilde toplayan örgütlere daha yüksek teşvik primi verilmelidir.
- Büyükbaş hayvancılığın yanı sıra küçükbaş hayvancılık da hak ettiği yeri almalıdır.
- Süt işletmeleri; kayıt dışı çalışarak hileli gıdalar üretenler nedeniyle haksız rekabet ile karşı karşıyadır. Ucuzcu market politikaları nedeniyle bir çok firma ucuz mal elde

etmek için katkı maddeleri kullanmakta ve bu durum tüketici sağlığını tehdit etmektedir. süt işletmeleri yetiştiriciye süt parasını 15-30 gün aralığında ödedikleri halde, ürünlerinin parasını marketlerden en az 3 ayda alabilmektedir.

- Medyada çoğunlukla süt ve süt ürünleri ile ilgili uzmanlarından doğru bilgiler almak yerine uzman olmayan kişilerden spekülatif bilgiler alınmakta ve bu durum da tüketiciyi yanlış yönlendirmektedir.